

Letniční a Charismatici Je Zde - Nebo Byl Zde - Některý Rozdíl?

by James Jacob Prash

Poznámka překladatele: tento překlad s láskou věnuji všem svým Internetovým souputníkům, kteří byli zranění, poškozeni, či jednoduše pohoršeni soudobým charismatickým nebo letničním hnutím. Věřím, že jim článek může pomoci, nebo alespoň usnadní, vidět letniční a charismatické hnutí v co možná nejméně zkreslené podobě, a může tak být satisfakcí toho, co bylo způsobeno aplikací jejich zkreslené podoby, za kterou nesou plnou odpovědnost představitelé těchto hnutí. Byli to oni, kdo, ačkoliv okázale mluvili o probuzení, tvrdě spali a dovolili tak nepříteli zasít plevel a nechat pustošit své kongregace, jak právě v této době vychází mnohde najevo. (Mt 13,25-28). Podtržené části textu obsahují hypertextové propojení k URL odkazům.

Vyřeší odmítnutí letničních a charismatiků problém v církvi?

V několika uplynulých letech zde bylo mnoho lidí, kteří byli otevření darům Ducha svatého, avšak cítili se být zahrnuti do stoického, necharismatického nebo dokonce proticharismatického a protiletničního křesťanství. Existuje řada důvodů pro vysvětlení tohoto trendu. Patří mezi ně nebiblický extrémismus Toronto a Pensacoly, mystika a perverze New Age v biblické teologii hnutí Vinice, šamanismus odrážející buddhismus a hinduismus u Younga i Choua a změněné stavy vědomí, vydávané za křesťanskou zkušenost, zastávané Patrickem Dixonem. To vše bylo umocněno falešnými proroctvími mužů jako Paul Cain, Mike Bickle a Kansaských proroků Gerald Coatese a Ricka Joynera.

Snad nejhorší ze všeho byly divoké televizní přenosy kazatelů prosperity, zaměřené na získávání peněz a podvodných uzdravatelů vírou, kterých je příliš mnoho na to, aby bylo možné je zmínit. Tito jsou zřejmě užiteční leda k diskreditování evangelia v očích veřejnosti a podvodnému získávání peněz od nezkušených a biblicky nevyučených křesťanů. Ty by však bylo lépe darovat na zbožnou misi, křesťanskou charitu a biblické formy evangelizace. Až příliš často zemřeli lidé tím, že přerušili vitální léčbu, protože chybně věřili, že byli uzdraveni (když Ježíš uzdravuje bez zásahu lékařské péče, což občas činí, lidé neumírají).

Nejprve bych chtěl říci, že mám hluboké pochopení pro ty křesťany, kteří byli zraněni a zneužiti takovýmito falešnými učením a falešnými učiteli. Spolu s nimi sdílím rozhořčení nad tak hroznými zvrácenostmi, které způsobily škodu našemu evangelikálnímu svědectví. Pochybuji ale, že vůbec nějaká služba byla v tak hlasité opozici vůči těmto věcem, jako MORIEL. V nedávné době jsme byli zaplaveni řadou dopisů upřímných a zraněných křesťanů, kteří mají velmi důvodné a oprávněné stížnosti v řadě biblických otázek. Mnoho z těchto lidí se cítí nejen zklamáno, ale i podvedeno sbory, denominacemi a vedoucími, kterým věřili. Máme kopii dopisů od baptistů, kteří vyšli z římského katolicismu, a které zaslali svému vedoucímu Douglassi Bainemu ve Velké Británii. Stěžují si na jeho ekumenickou družnost s kardínálem Humeem, který byl v těchto letech uveden jako řečník na Baptistické konferenci v U. K.

Vůdce římské církve v Anglii, Hum, reprezentuje falešné evangelium a modlářství, z kterého byli právě oni zachráněni. Máme dopis od umírněných charismatiků ze skupiny " Přímluvců za Izrael", kteří se pochopitelně cítí hrozně podvedeni Lancem Lambertem, který se ztotožňuje s Maheshem Chavdou, který tyto lidi odsoudil jako "zlé čaroděje", protože nesouhlasí s Torontským stylem charismánie, který je vrcholem toho, co Chavda nyní prezentuje. Tito lidé se nás ptají. "Jak jen se Lance, muž, kterému jsme důvěřovali, může spojit s někým, kdo nás nazývá zlými čaroději a jak může prohlašovat, že ho Bůh spojil s někým, kdo se odchýlil od biblické pravdy, když Boží Slovo říká, abychom takové lidi označili a vyhnuli se jim (Ř 16:17)"?

Umírnění letniční rovněž vyjadřují své frustrace. Chtějí vědět, jak je možné, že se Ken Gott z Kensington Temple z Elim Colin, Assemblies of God, mohl na Royal Albert Hall připojit k platformě Bennyho Hinna, a to už dva týdny poté, co televize B BC ve svém hlavním čase odvysílala zprávu, že Benny Hinn před nedávnem prohlásil za uzdravené lidi, kteří pak zemřeli. Také vyšlo najevo, že byl Hinn zapojen v některých zcela nespravedlnitelných finančních aktivitách, a rovněž připustil svůj noční spiritismus s "duchem zemřelé Kathryn Kuhlmanové". Anglikáni jsou zmateni tím, že jejich vikáři mohou nadále přijímat nabídky a přispívat do diecézního fondu, který vyplácí plat biskupům, jako je biskup Harries z Oxfordu. Ten nedávno zažádal o takovou změnu zákona, která by homosexuálovi středního věku umožnila mít styk s náctiletým chlapcem již k jeho šestnáctinám.

Souhlasím s rozhořčením všech těchto lidí. Mají k němu legitimní důvod. S čím však nesouhlasím, je generalizování. Tvrdí se, že kořen všech problémů vězí v církvích, které věří v dary Ducha svatého a problém prý můžeme vyřešit pouze návratem k ne-charismatickému a ne-letničnímu fundamentalismu. Tento argument je umocněn přirovnáváním klasického letničního hnutí k hnutí charismatickému a říká, že letniční hnutí bylo již od svého vzniku stejně ztřeštěné jako dnešní, populární charismánie. Věci jako jsou Pensacola a Toronto jsou prý jen přirozeným vyústěním toho, co bylo od počátku špatné už na Azusa Street. Vypadá to, že neslavné video " Jazykoví klauni", s Rodney Howard Brownem a Kennethem Copelandem, vedlo některé k tomu, aby se zrekli všech jazyků, či alespoň k přesvědčení, že skutečné jazyky mohou být pouze přirozenými jazyky lidskými.

Když se věci zdají být zmatené a obtížně srozumitelné, lidská přirozenost má tendenci hledat snadná vysvětlení a univerzálního viníka. Inklinujeme k tomu, najít něco jako „skutečný“ zdroj problému a mylně předpokládáme, že se tím vše automaticky vyřeší. Naneštěstí, ve skutečnosti to tak nefunguje. Primárním řešením je hledat Ježíše na základě Jeho Slova. Zbytek je jen lidským snažením a hledáním snadného řešení, které ve skutečnosti problémy jen komplikuje.

Je hereze a nemorálnost, devastující množství soudobých církví, doménou letničních a charismatiků?

Počátek rozkladu biblických standardů, a pro Boha nepřijatelných kompromisů, není jen výlučnou věcí letničních a charismatiků. Počátek můžeme hledat u reformovaných vůdců jako jsou J. I. Packer a necharismatik jako Bill Bright, a následně u charismatiků jako Pat Robertson, kteří podepsali Colsonův dokument " Katolíci a Evangelikálové společně", a to v čase, kdy byly miliony lidí zachráňováni a vysvobozováni z katolicismu. Nyní je katolicismus přijímán jako biblický a záchrana lidí z římského

katolicismu - a jeho padlého systému uctívání obrazů, odčiňování hříchů v očistci, svátostného kanibalismu transsubstanciace, spiritismu vzývání duchů zemřelých svatých v modlitbě, víry v Marii bohorodičku a Matku Boží, která spolupůsobí ke spáse a je prostředníkem mezi Bohem a člověkem, spasení ze svátostí působících ex opera operato (samotný rituál je prostředkem spásné milosti) a antikristovského učení o papežství, které prohlašuje, že papež je neomylný vikář Krista, který se výrocích "ex cathedra" nemůže mýlit, doktríny o jediné pravé církvi z doby od Tridentského koncilu - se odmítá. Ekumenismus je svodem, který mnoho konzervativních věřících mezi letničními, zejména v Jižní Americe, Itálii a Filipínách odmítá.

Mnohem bolestivější je příběh fundamentalisty Jerryho Falwella. Jako o zneuznalém hrdinovi, který by měl být ctěn, Falwell s respektem mluvil o Korejském vůdci sekty Církve sjednocení, Sun Yun g Moonovi. (Moon mimo jiné prohlašuje, že Ježíšova misie zkrachovala a on, jako Pán druhého příchodu, je v důsledku návratem Krista). Falwell byl se svojí službou namočen ve finančním skandálu, když žádal o finanční fond na zmírnění hladomoru v Etiopii. Národní televize však ukázala, že podle dvou zpráv z výpisu státního oddělení pro Americkou charitu, která na hladomor v Etiopii přispívá, jeho organizace nikdy v Etiopii nepracovala. Kazatel Jack Van Impe, který je pevně zakotven v táboře fundamentalistů, se v některých částech své víry ukázal jako více heterodoxní, než ti nejextrémnější charismatici, či letniční. V USA je všeobecně známo, že jeden z nejdůležitějších konzervativních evangelikálních televizních kazatelů (který se rozešel s letničními, kde vyrostl) dokonce nežije se svojí manželkou. Jak tragické. Obvinit z takovýchto věcí jen letniční a charismatiky není řešením.

Skutečný kořen Cessationismu

Zcestné rovněž je, když se pošetilá doktrína cessati o nismu snaží dokázat, že dary Ducha, zvláště glossolie nebo mluvení jazyky, skočily s dobou apoštolů. Musíme podotknout, že Pavel v epištole Římanům 11:29 napsal: "Vždyť Boží dary a jeho povolání jsou neodvolatelná." Pavel před tímto veršem psal o neodvolatelném povolání Izraele. Po tomto verši, v kapitole 12, pak Pavel píše o duchovních darech, mezi které zahrnuje takové, jako je proroctví. Mylné učení cessationismu, které v podstatě říká, že Římanům 11:29 je omylem a že Bůh tyto dary odvolal, je přirozeným komplimentem chybě replacemetismu nebo supercessionismu, která prohlašuje, že Římanům 11,29 je omyl a Bůh povolání Izraele a Židů odvolal.

Ti, kdo navrhli toto učení, odmítají křest Duchem svatým. Bible ale ve skutečnosti učí "jednu víru a jeden křest" a my jsme vskutku přijali Ducha k obnově. 1 K 10:1-2 ukazuje na obojí křest, jak ve vodě (ponořením), tak v oblaku (Slávě Ducha). Ježíš v Janovi 20 dechl na apoštoly a Duch v nich začal přebývat. Ale také jim řekl, aby čekali v Jeruzalémě, až bude Duch vylit. Stejně jako může být člověk spasen a nebýt pokřtěn vodou, stejně tak může mít člověk Ducha svatého a nebýt Duchem svatým pokřtěn.

Zatímco existuje jeden křest, jsou mnohá naplnění (např. Sk 4:31). Zde není vzor pro druhou zkušenost, ale pro zkušenost třetí, čtvrtou, pátou atd. Důkaz naplnění Duchem není nutnost mluvit jazyky, ale posvěcující moc nad hříchem k životu ve svatosti a naplnění povolání do služby. Zde si mnoho klasických letničních myslí, že popis křtu Duchem svatým (v jednotlivých částech Bible) je zároveň normou pro každou zkušenost křtu Duchem svatým. Volba těchto popisných (narrativních) částí textu je navíc velmi selektivní a proto nevypovídající. Zapomínají, že na některých místech v Písmu byli lidé nejprve spaseni a

poté naplnění Duchem (jako Samařani ve Skutcích 8), zatímco na jiných místech, jako Kornélius a jeho rodina ve Skutcích 10, byli spaseni a naplnění Duchem současně, a až poté pokřtěni ve vodě. U 3 000 lidí o letnicích je to popsáno souhrnně. Někdy zde jazyky byly, jindy nikoliv. Existuje mnoho kombinací zkušeností a různá chronologie. Klasičtí letniční chybují v tom, že vyvozují šablonu z vlastní zkušenosti, kterou pak uplatňují všude a pro všechny. Ne všichni letniční věří daru jazyků jako počátečnímu důkazu křtu Duchem svatým. Ani já ani vedoucí mé letniční církve tomu tak nevěříme, ačkoliv samozřejmě v biblický dar jazyků věříme. Letniční denominace Elim to však nikdy takto nechápala. Rovněž velmi málo letničních v historii bylo přesvědčeno, že dar jazyků je určující známkou spásy.

Zatímco zde existuje mnoho variant zkušeností a jejich posloupnosti, zda byl v čase záchrany někdo pokřtěn nejprve vodou a pak Duchem nebo naopak, neexistuje zde žádná možnost, aby byl někdo nespasený pokřtěn vodou, či Duchem. Přesto zde dochází ke dvěma chybám. Jednou z nich je křest novorozenců. Římanům 6 nás učí, že křest je pohřeb, případně hrob. V čase spásy naše stará přirozenost zemře s Kristem. Jak ale můžeme pohřbit dítě, jestliže nezemřelo? Stejně tak, jak může být někdo nespasený naplněn Duchem? Nemůže. Nicméně mnozí z těch, kteří se připojili k charismatikům, a kdo prohlašují, že se stali křesťany skrze věci, jako jsou Kurzy Alfa, tvrdí, že tomu je právě tak. Mnoho z těchto lidí ale nikdy nebylo spaseno a ukazuje se, že většina z nich, u kterých se předpokládá, že byli pravděpodobně zachráněni skrze Kurzy Alfa, nejsou pak schopni vysvětlit evangelium v pojmech jako je pokání a zástupná oběť. Raději se účastní programu Nickyho Gumbela, kterému říká "víkendový výjezd s Du chem svatým", který je součástí Alfy a cestou, jak uvést lidi do Torontské zkušenosti.

To je první historický a základní rozdíl mezi letničním a charimastickým hnutím. První letniční vždy zdůrazňovali "moc v krvi" a kázali jasné evangelium, zatímco charimastické hnutí kázalo "obnovu" něčeho, co velmi často nikdy před tím ani nezačalo. Zatímco Mt 7,22 mluví zvláště k charimastickému hnutí, falešná spasení jsou monopolně charimastická. Jak správně řekl necharismatický J. I. Packer, mnozí, kteří reagují na lacinou milost "pouhým zvednutím své ruky", což se káže i v konzervativních církvích, ve skutečnosti nebyli nikdy spaseni. Nepochybuji, že mnozí našli v charimastickém hnutí spasení, ale další měli jednoduše náboženskou zkušenost nebo se jen k hnutí připojili. Těch, kteří byli zachráněni, se musím zeptat, jak byli spaseni? Skrze ekumenismus? Toronto? Ježíš nikdy neřekl čiňte obrácené, ale řekl, čiňte mi učedníky. Obrácení ještě ničím nejsou. Ježíš řekl farizeům, že činí obrácené, ale tito se stávají dvakrát horšími syny pekla, než jsou oni sami.

Omyl, který tvrdí, že charismata ustala s dobou apoštolů, vychází ze špatného výkladu 1 Korintským 13 (který není v žádném případě exegese, neboť nevychází z toho, co popisuje daný text, ale eisegese, která nachází v textu to, co daný text vůbec neobsahuje). Tento argument spočívá v tom, že Židé hledali znamení, a jazyky byly znamením pro první věřící z jejich řad, a nyní prý již nejsou potřeba. Tento důkaz vychází dále z toho, že „dokonalost“ (plnost poznání dle EP) zmíněná v této kapitole, je Kánon Nového Zákona, který obsahuje plnost, a charismata ustala při sepsání poslední kanonické knihy.

První chyba této argumentace spočívá v tom, že odděluje kapitolu 13 od prologu 1 kapitoly 7 verše, který tvoří rámec celé epištoly. Čteme-li kontext celého dopisu ve světle úvodu k této epištole, pak 7 verš 1 kapitoly potvrzuje, že „dokonalostí“ je návrat Ježíše Krista, a nikoliv Nový Zákon. Cessationisti pak musí tento text vytrhnout ze svého kontextu a vložit do předem vykonstruovaného pretextu. Tím se

dopouštějí té samé pošetilosti, jako hyper-charismatici. Toho bychom se měli vyvarovat. Jedná se o stejnou věc, které se dopustil satan, když pokoušel Ježíše.

Jejich druhou chybou je, že ignorují kontext této samotné specifické pasáže. Jestliže pouze láska přetrvává navěky, pak pokud dokonalost již přišla, nepotřebujeme již ani víru ani naději. Nevidíme tedy jen matně, jako v zrcadle, ale plně známe tak, jak jsme byli poznání. Už jste někdy slyšeli o lidech, kteří by popírali, že potřebujeme víru nebo naději?

Třetí chyba je stejná, jako ta, o které Pavel napsal: „Židi hledají znamení“. Stejně tak v Římanům 11 uvedl, že by Židi v posledních dnech měli opět uvěřit v Krista, čehož se my zřejmě nedožijeme. Jestliže přijmeme učení, že jazyky jsou znamením pouze pro Židy kvůli víře, mám snad svou ženu a své děti, kteří jsou rovněž věřícími Židy, považovat za trpaslíky? Jestliže jsou jazyky pouze znamením pro Židy (což nevěřím, že je biblické) a jestliže jsou Židi prorocky předurčení navrátit se v posledních dnech ke Kristu jako ke svému Mesiáši, pak tento argument jazyky nepopírá, ale naopak ospravedlňuje.

Čtvrtou chybou je výklad, že ve Skutcích 2, v Petrově letničním kázání, ve kterém Petr cituje Joele, je třeba chápat dary – jako je proroctví „eschatologicky“, a že se tedy musí znovu objevit až před příchodem Krista.

Pátý problém vězí v tom, že kontext dopisu obsahuje specifické nařízení proti zakazování jazyků a proroctví. Jestliže cessationisti chtějí anulovat tyto příkazy, na základě čeho pak chtějí čelit extrémním charismatickým? Jak pak čelit jejich tvrzení, že opilost pochází z Božího Ducha, ačkoliv Nový Zákon jednoznačně v listech Galatským a Efezským přikazuje střízlivost a považuje sebeovládání za „ovoce Ducha svatého“? Tímto, stejně tak jako charismatici, prohlašují, že Boží příkazy neplatí pro dnešek a stejně tak ignorují Pavlova nařízení nepřekračovat věci, které jsou popsány v Písmu (1 Korintským 4:6). Obojí nebezpečně překračuje Písmo.

Šestý problém musí nastat tehdy, když si uvědomíme, že raní otcové, kteří zaznamenali církevní historii, uvedli, že Pre-Nicejští otcové, kteří byli spjatí s apoštoly, zaznamenali, že charismatické jevy, jako jsou zázraky, uzdravení atd., přetrvávaly z apoštolských dob až do doby rané církve.

Nesmíme zapomenout, že satan napodobuje pouze věci reálné, a to takové, které mu umožňují svádět lidi. Zavrhnout všechny věci jen proto, že jsou zneužitelné, je jako spálit všechny peníze kvůli bankovkám, které jsou jejich padělkem. Je pošetilé a smutné, když vidíme, jak mnoho lidí - kteří již jednou darům věřili a při tom dovolili, aby byli podvedeni - znovu upadat do nového omylu, který je reakcí na omyl původní.

Mnoho umírněných výkladů ve stejném smyslu nezpochybňuje všechna charismata, ale zaměřuje se pouze na jazyky. Tvrdí, že pokud Pavel mluvil o „jazycích lidských a andělských“, použil prostě nadsázky. V řeckém textu totiž jasně vyvstane, že Pavel nadsázky použil ohledně „lidských jazyků“ (řečtina zde vyjadřuje představu: dokonce kdybych měl schopnost mluvit všemi lidskými jazyky). A proto zde tvrdí, že pravý jazyk nemůže být, než pouhým (skutečným, reálným) jazykem lidským.

Budme si jisti, že spiritisti, přírodní léčitelé, Mormoni a mnoho jiných kultů, praktikují jazyky - jako je starověká řečtina – ve formě řeči spontánní (automatické). Mnozí charismatičtí katolíci se v jazycích modlí k Marii (což je jistě modlářství). Jazyky mohou být jednoduše démonické, stejně tak jako jsou darem Ducha svatého. Jazyky se rovněž dají naučit a nebo být zinscenovány čistě psychologicky. Nikdy jsem nevěřil, že mnoho dnešních, tak zvaných jazyků, jsou jazyky autentickými. Nicméně, pokud není řeč slyšitelná, Bible nás nevede k tomu jazyky rozeznávat, či posuzovat. Jestliže jazyky nejsou použity jako znamení pro ty, kteří přicházejí jako cizinci (mluví cizím jazykem), či nejsou určeny pro vykladače, pak jsou určeny k osobnímu užítu a nikoliv pro veřejná shromáždění. Když tedy nejsou použity k veřejnému slyšení, týkají se pouze toho, kdo se jimi modlí.

Cessationisti a ti, kdo říkají, že křest Duchem svatým přichází ve stejném čase jako spasení (což tak být může i nemusí) a že proto nikdy nemůže být následnou zkušeností, zapomínají na arminiánské zakladatele evangelikální tradice (John Wesley) a reformované kalvinisty (Jonathan Edwards, George Whitfield). Obojí dávali prostor tomu, čemu dnes říkáme „charismatická zkušenost“. Je pravdou, že Guy Chevreau, ve své knize 'Catch The Fire' tyto skutečnosti hrubě zkresluje. A to tím, že zamlčuje, že Wesley označoval hysteriky jako „dábelníky“ a Daniel Roland a George Whitfield v těchto excesech viděli narušení toho, co Bůh činil. Jonathan Edwards pak, ve svém Čtvrtém kázání o náboženských afektech dokazuje, že samotná zkušenost nic nedokazuje. Má však pravdu, že všichni tito lidé by podle moderní definice byli označeni za charismatiky. Navíc, D. L. Moody, a R. A. Torrey, oba například dosvědčili křest Duchem svatým. Skutečným otcem moderního cessationismu byl až B. B. Warfield.

Podporuje Písmo učení, že jazyky jsou vždy jen lidským jazykem?

Někteří lidé, kteří se považují za „staré letniční nebo za umírněné“ odmítají cessationistické odvrhnutí charismat. Zaměřují se ale pouze na jediný aspekt daru jazyků.

Učí, že skutečné jazyky mohou být pouze skutečnými lidskými jazyky, avšak mají přitom tři problémy. Všechny tři znovu odvádějí od toho, co je psáno v Písmu. Za prvé, v gramatické stavbě není nic, co by poukazovalo na to, že zatímco lidské jazyky jsou skutečné, andělské jazyky nikoliv. Za druhé, text Korintským konstatuje, že kdo se modlí, vypravuje tajemství Bohu. Neexistuje žádné lingvistické tajemství ve francouzštině, čínštině nebo jakémkoliv jiném lidském jazyce. Za třetí, jestliže byl Jan schopen plynule rozumět tomu, co slyšel v nebi - v knize Zjevení - v aramejštině a psát v řečtině, znamená to snad, že andělé v nebi skutečně mluví aramejsky nebo řecky? Zachariáš byl schopen slyšet a zapsal konverzaci mezi Bohem a satanem před trůnem v hebrejštině; autor Královské knihy slyšel - v čase svedení krále Achaba - duchy mluvit s Bohem. Ale znamená to snad, že tyto bytosti mluvily hebrejsky? Nebo mluvily hebrejsky v době Starého Zákona, ale ve dnech Janových zde měly franský jazyk, který vznikl přechodem z hebrejštiny na řečtinu? To je jistě úsměvná spekulace. Nemůžeme ovšem na základě Písma říci, že neexistuje andělský jazyk, či jazyky!

Nemám žádný konkrétní problém s těmi, kteří zastávají učení, že jazyky musely být nutně jen jazyky lidskými. Nicméně nemohou nijak biblicky své učení doložit, ledaže překročí to, co je psáno.

Byli letniční vždy stejní jako charismatici?

Znám osobně mnoho křesťanských vedoucích, kteří zatímco nejsou členy žádné letniční církve, věří v dary Ducha svatého a neúčastní se toho, čemu se dnes obvykle říká „charismánie“. Ačkoli s nimi nemusím souhlasit ve všech bodech jejich učení, mohu sem zařadit bratry, jako jsou David Pawson, David Noakes, Dave Hunt, Tom McMahon a Clifford Hill. Jejich základní učení je stejné, jako moje a mnoho jejich stanovisek se ve většině případů alespoň značně shoduje s mými, ačkoliv je oni sami mohou chápat odlišně. Nevěřím, že všichni charismatici upadli do falešného učení. Skutečně ale věřím, že populární charimastické hnutí je všeobecně svedeno ve svém učení, je silně nevyvážené a zejména v poslední době stále heretičtější, a to zvláště Restauracioni smus (učení Obnovy) a, bohužel, Toro ntská zku šenost.

Také znám mnoho letničních vedoucích, kteří nejsou hyper-letničními a nepřejali stejné chyby, jako charismatici. Mezi takovéto bratry patří David Wilkerson (Time Sq. Church), Chuck S mith (Calvary Chapel), Augustus Topi (generální tajemník Assemblies of God v Itálii), Georg e Wood (bývalý generální tajemník Assemblies of God v USA), a Philip Po w ell (bývalý generální tajemník Assemblies of God v Austrálii).

David Wilkerson Chuck Smith George Wood Philip Powell

Čemu však věřím, že ať jsme v Americe, Británii, Austrálii, Novém Zélandu a mnoha jiných, protestantských zemích, s populární pentekostalismem se setkáme ve všech druzích jeho výstřednosti, často již v takovém stupni, který nemůžeme nazvat jinak, než herezí.

Rozdíl mezi obojím byl takový, že zatímco většina charimastického hnutí byla vždy nebiblická v mnohém svém učení a hlavně ve své praxi, hlavní proud Letničního hnutí byl donedávna většinou biblický a celkem zdravý.

Nicméně dnes slyším, jak lidé stále více a více prohlašují, že letniční hnutí bylo vždy bláznivé a roztříštěné mnoha vážnými doktrinálními omyly. Někteří tvrdí, že rané letniční hnutí bylo tím, čím je Toronto a Pensacola dnes, a že to, co vidíme dnes, není ničím jiným, než to, co bylo možné vidět tehdy. To jednoduše není pravda.

Historické rozdíly a podobnosti mezi letničním a charimastickým hnutím

Duchovní dary, charismatický fenomén a jeho projevy, které se dnes objevují, a které jsme viděli v rané církvi, se neobjevily až s letničním, či s charimastickým hnutím. Tyto věci, a to jak ve své dobré, či špatné podobě, se mnohokrát a opakovaně objevovaly v církevní historii. Lze zmínit francouzské hugenoty, anabaptisty, kvakery, shakery, Katolické apoštolské hnutí v Carlisle nebo raný metodismus. Objevilo se mnoho křesťanských sekt, které byly v této záležitosti aktivní. V některých případech byly umírněné, vyvážené a poučné. Jindy šlo o druh chaotického a bezbožného extremismu, který často vidíme i dnes. Vskutku je to lekce, vidět obojí, dobré i zlé, jež se shromažďuje v těchto současných hnutích. Letniční a charimastická hnutí jsou v celé této historické řadě jednoduše posledními. Je dobré to o sobě vědět a připomínat si to. Je dobré vědět a poznamenat, že zkušenost se nedá naučit v žádné škole systematické teologie. Dispenzacionalistické a reformované, stejně jako arminiánské a kalvínské církve, stejně jako

baptistické a paedo-baptistické církve, všechny tyto mají ve své historii charismatické aktivity. Žádná z letničních a charimastických církví není historicky unikátní.

Mezi letničními a charismatiky nalezneme dva další společné aspekty. Obojí, v dobré víře, začínají z Božího Ducha a obojí téměř ihned degenerují do experimentální teologie. V obou případech je toto způsobeno spirituálním emocionalismem, mysticismem, nebiblickým učením, extremismem a nepůvodními projevy. Zde ovšem podobnost končí. Mezi starými letničními docházelo k něčemu, co se mezi charismatiky nikdy neprojevilo. Když se ve službě Aimee Semple McPherson věci začaly vymykat z rámce a způsobily veřejný skandál, mezi letničními se objevil prudký odpor s důrazem na posvěcení. To občas vedlo až k nomianismu (lehká forma zákonictví). Nicméně teleevangelistům, jejichž veřejné skandály dnes můžeme pozorovat, by mezi prvními letničními nikdy nebylo dovoleno pokračovat ve službě. První letniční věděli, že Boží Duch je Duchem svatosti. Morální standard byl zachováván, zatímco dnes je ve většině opuštěn.

Důležité přitom bylo, že raní letniční praktikovali tak zvané uzdravení „otrávené polévky“ (2 Kr 4:38-42). Když se věci na Azusa street dostaly mimo zdravého rámce, reagovali. První letniční neměli mnoho studentů hebrejštiny a řečtiny, ale jejich letniční zkušenost je vedla hlouběji do Písma a nikoliv mimo něj, což je společné mnoha (i když ne ve všem) soudobým charismatickým kruhům. Druhá generace letničních vůdců v Británii, jako byli John Whitefield Foster, Aaron Linford, a Aaron Morgan, nebyli nevzdělaní. V USA a v Kanadě to byli právě letniční, kteří se na poli teologie stali akademickými badateli. Jejich teologové rozpracovali nejen doktríny obnovy duchovních darů, ale též celou teologii premillennialismu. Mnozí z nich byli stoupenci dispenzacionalismu a měli vypracován rámec toho, čemu věřili, a v kterém se pak pohybovali. Dnes jsme nuceni bolestivě doznat úpadek, neboť tyto biblické standardy byly v hlavním proudu amerického, australského, afrického a britského letničního hnutí, většinou dnešní generace služebníků a vedoucích, do značné míry opuštěny. To smutně ukazuje na oddělení se od tradičních biblických základů, které byly jejich letničními otci položeny. charimastické hnutí od svého počátku nikdy svůj biblický standard v takové míře nerozvíjelo.

Apoštolská misie víry, Azusa Street 312, rok. 1906

Musíme též poznamenat, že tradiční letniční hnutí přečkalo nejen etická pochybení, ale i hereze, které dnešní populární pentekostalismus nejenže toleruje, ale dokonce vítá. Je to sotva třicet let, kdy vystoupili první kazatelé, vydělávači peněz, a začali šířit své zboží. T.L. Osborne přišel do Velké Británie. V té době povstal kazatel Assemblies of God David Powell a svolal pastorální konferenci a varoval před vzrůstajícím „kombinací mystiky, emocionalismu a démonismu“.

Musíme vzpomenout, že ačkoliv dnešní kazatel E.C.I. Elim James McConnell v Belfastu káže anglický izraelitismus (učení, že angličani pocházejí z deseti starověkých izraelských kmenů), v tehdejší době bylo v Elim Boží Slovo ve velké vážnosti, takže když zakladatel Elim George Jeffrey obhajoval anglický izraelitismus, služebníci Elimu se sjednotili a vzdorovali mu.

A samozřejmě, ve čtyřicátých a padesátých letech Assemblies of God kompletně odmítli učení o „zjevených synech božích“ a „pacholíkoví“, což je hereze Pozdního deště, která je základem populárního charismatického učení „Království nyní“ (teologie vládnutí). Dnes ovšem mnozí v Assemblies of God

nemají žádné výhrady zahrnovat tyto nesprávné představy do svého učení. Historičtí letniční obecně odmítli osoby A.A. Allana, E.W. Kenyona a William Branhama jako heretiky. Přesto dnes můžeme vidět muže jako je Paul Cain, kterého Rodney Howard Brown oslavuje coby hrdinu víry.

V sedmdesátých letech se hnutí Calvary Chapel (spadá do řady umírněných letničních církví, které po přílivu mnoha členů, spasených během Ježíšova hnutí z hnutí hippies, oddělilo od hnutí The Four Square) postavilo proti svodu New Age Lonnie Frisbee (který zemřel na AIDS) a později proti učení Johna Wimbera. To vedlo k rozchodu mezi Calvary Chapel (kteří, s mnoha rostoucími sbory, zůstávají živí a pevní v základech učení) a hnutím Vinice s jejich ekumenismem, mysticismem, a kultickou směsí charismatického křesťanství a spirituality New Age. V těchto dnech Assemblies of God v Itálii (nejrychleji rostoucí církev v EEC) zabránila službě Bennyho Hinna. Znovu se tradiční letniční chápou biblických standardů, které charimastické hnutí nikdy nemělo a zbožný zbytek biblických letničních je reprezentován kazateli jako Chuck Smith, David Wilkerson, Philip Powell, Augustus Topi a Barry Chant, kteří zachovávají tento standard. I v charismatických kruzích byly od počátku stopy biblické čistoty, které lze dodnes nalézt.

Na rozdíl od letničních zde ale nikdo nevhodil zrno Božího Slova do toxické polévky charimastického hnutí. Naopak, vůdci vyšli od špatného k horšímu a jdou stále k horšímu a horšímu, k Torontu a k Pensacole. Již od počátku zde nebylo biblické vůdcovství, či vedení. charimastický vůdce David Watson zemřel ve víře, že reformační oddělení se od katolické církve bylo omylem. Michal Harper opustil po letech v rozčarování charimastické hnutí, o kterém vyhlášoval, že je velkým duchovním průlomem. Poté prohlásil, že prožil nový duchovní průlom, který našel v mysticismu a uctívání ikon ve východní pravoslavné církvi! Neuznávám žádného z těchto mužů, ať živých, či mrtvých, necítím žádnou zášť, ale poznal jsem jejich neuvěřitelnou neznalost biblického učení.

Dalším základním rozdílem mezi letničním a charimastickým hnutím nacházíme na poli eklesiologie (učení o přirozenosti a struktuře církve). V jižní Americe, na Filipínách, a zvláště v zemích jako je Itálie, zůstávají letniční tradičně v silné opozici vůči falešnému evangeliu římskokatolické církve. Nicméně charismatické hnutí od svého počátku naskočilo do ekumenického alegorického vozu na římskou cestu do Babylonu.

Letniční taktéž měli nekompromisní pohled na učení, a proto zasadili nové sbory, z kterých vykvetla nová hnutí a denominace i s jejich věroučnými důrazy. Charismatické hnutí se nikdy nestaralo o biblické učení natolik, aby nečinilo kompromisy se základními pravdami. Biblickou doktrínou letničních bylo učení Ježíše Krista – odmítnout jeho učení znamenalo odmítnout Jeho. Mezi většinou charismatiků, protože učení neodmyslitelně rozděluje (1 K 11:19), to však bylo nežádoucí. V praktickém charismatickém myšlení je učení nejlépe otázkou volby, která je poddána zkušenosti. Je to tedy zkušenost a nikoliv Boží Slovo, která autentizuje projevy, či učení. Nepochybně mnozí letniční v protestantských zemích, i když ne všichni, se v tomto stávají stejnými, jako charismatici. To je ovšem daleko od jejich biblického dědictví.

V sociální rovině spočívá rozdíl mezi letničními a charismatiky v tom, že letniční, stejně jako první křesťani a Wesleyho metodisté, pochopili, co Ježíš mínil tím, když citoval proroka Izajáše „kažte evangelium chudým“. letničnímu hnutí se od jeho počátku dařilo mezi chudými: na Azusa Street,

Sunshine Revivals v Austrálii, letniční probuzení v Arménii nebo první letniční v severní Anglii, které bylo spojeno se jménem Smitha Wiggleswortha . Ve všech případech si odkrajovalo ze všech ras a tříd, přičemž bylo zachráněno a proměněno obrovské množství lidí, od rozvedených až po kriminálníky. Můžeme vidět, že tato tradice pokračuje do dnešních dnů ve skutečném probuzení v New Yorku, které vyzařuje z Time Square Church . Zde je multietnické a multirasové Boží hnutí, které je svědectvím o tom všem. V blízkém okolí Time Square klesla kriminalita o 30%, včetně masivního pornoprůmyslu, a to vše v době uplynulých čtyř let. K tomu dochází tam, kde jsou lidé opravdu spaseni a nikoliv tam, když jsou jen prohlášeni za křesťany, pokud reagují na výzvu přijít k oltáři, jako v Pensacole. Tam kriminalita naopak vzrostla. V Británii a v Evropě lze podobné projevy tradiční síly letničního hnutí, projevující se velkolepými obráceními, pozorovat v Rómském letničním hnutí.

Smith Wigglesworth

Charismatické hnutí lze v introspektivním pohledu vidět jako klub střední třídy bílé rasy, který lze nazvat „bless-me-club“, a který nemá žádnou moc změnit okolní společnost. Nemá žádný dopad na počet rozvodů nebo kriminalitu. Není zde žádný rozdíl oproti spirálovitému sestupu západní protestantské společnosti. Mělké biblické základy s deficitem vedení to nikdy nedovolí.

Nejdůležitějším rozdílem mezi letničním a charimastickým hnutím jsou zřejmé odlišnosti v pojetí evangelia, v pojetí učednictví a v osobě Krista. Tradiční letniční hnutí bylo zaměřeno na Ježíše (bylo christocentrické) a nebylo zaměřeno na Ducha svatého (nebylo pneumatocentrické). Biblické chápání Ducha svatého, které letniční ještě do nedávné doby zastávali, znamenalo, že Duch svatý směřuje lidi ke Kristu.

Charismatické hnutí je spíše zaměřeno na ideu „obnovy v Duchu svatém“, než na biblicky chápané „znovuzrození“, podle níž Duch usvědčuje z hříchu, přitahuje nás ke Kristu, přebývá v nás jako Osoba, a skrze obnovu nás vede ke sdílení s Kristem v nás a Krista s námi. Tohoto nebiblického pohledu na Ducha svatého si můžeme všimnout v populárním charismatickém uctívání, které je nebiblicky zaměřené na Ducha svatého a rovněž v nebiblické knize Bennyho Hinna „ Dobré ráno, Duchu svatý“, a taktéž na Kurzech Alfa.

Navíc, zatímco letniční hnutí je zaměřeno na biblický program učednictví - s důrazem na věci jako je křest, což je jeden z základů křesťanského učednictví - charismatické modely učednictví (které tu v různém stupni byly vždy), jako jsou Kurzy Alfa, mnoho základních biblických aspektů biblického učednictví (jako je křest) neobsahují. Jelikož učení o Ježíši rozděluje, znovu se stává nepodstatným. Podle tohoto nebiblického konceptu jednoty, pak namísto jednoty založené na pravdě, je pravda v zájmu jednoty samotné obětována. Falešná učení a hereze se zde nejeví jako problém. Jako problém se jeví pouze rozdělení.

Znovu, zatímco mnoho letničních padlo do stejné šlamastiky kompromisů a svodu, tato šlamastika není pro žádnou klasickou formu letničního hnutí reprezentativní. Tato hrozná šlamastika je však zcela typická pro charimastické hnutí.

Ačkoliv musím souhlasit, že většina letničních nesešla jen charismatickou, ale dokonce charismánickou cestou, existují mezi oběma hnutími zásadní rozdíly. Ačkoliv nemnoho dobrého, zda vůbec něco, zůstalo v charimastickém hnutí, stále mohu Bohu děkovat, že ještě existuje biblický pentekostalismus. Mohu být stále Bohu vděčný za Time Square Church, The Calvary Chapels a TheAssemblies of God v místech jako je Itálie, za Rómské letniční hnutí a za svoji církev The British Full Gospel Movement.

Jsem si rovněž vědom, že odklon a oddělení se od svých biblických kořenů není jen letniční dilema. Podobné články, poukazující na ty stejné trendy a stejné problémy, mohou být stejně tak dobře napsány o baptistech, presbyteriánech, anglikánech, bratřích a wesleyánských církvích. Všichni můžeme vidět obrovský exodus z vlastních, biblických kořenů. Nicméně všichni mají ve svých kongregacích zbožné zbytky a služebníky, kteří se drží svého pravdivého biblického dědictví. Všem těm, a též mým rozumným letničním, věřím, že Ježíš říká, to, co řekl církvi v Sardách, kde byli též lidé svědky oddělení od pravdy: „Pevně se drž toho, co jsi slyšel, a posilni to, co ještě zbývá, protože přijdu brzy“ (parafráze Zjevení 3:1-6). ++